

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **B., s. r. o., A., IČO: X.**, právne zastúpený M., s. r. o., P., proti povinnej: **J., nar. X., bytom R., o vymoženie pohľadávky 410,19 eur príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn.: 4 Er 275/2011, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. novembra 2011, č. k.: 16 CoE 388/2011-29, v spojení s uznesením Okresného súdu Revúca zo 04. mája 2010, č. k. 4 Er 275/2011-10 v znení opravného uznesenia z 24. augusta 2011, č. k. 4 Er 275/2011-25, takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky **z a m i e t a .**

Povinnej trovy konania o mimoriadnom dovolaní **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie 410,19 eur s príslušenstvom. Povinnosť povinnej zaplatiť mu túto sumu preukazoval rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu pri R., a. s., sp. zn.: M1308574 zo dňa 18. augusta 2009. Súdna exekútorka JUDr. V. následne v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadala Okresný súd Revúca o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Revúca uznesením zo 04. mája 2010, č. k. 4 Er 275/2011-10 v znení opravného uznesenia z 24. augusta 2011, č. k. 4 Er 275/2011-25, žiadosť súdnej exekútorke o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku; ust. § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 písm. r/ a ods. 5, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka; čl. 2 písm. a/, čl. 3 bodu 1. a 2., čl. 3 bod 3. Smernice

Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica Rady č. 93/13/EHS“) a bodu 1 písm. q/ Prílohy Smernice Rady č. 93/13/EHS. Exekučný súd v odôvodnení uviedol, že v zmysle ust. § 44 Exekučného poriadku skúmal návrh na začatie exekúcie, žiadosť súdnej exekútorky o udelenie poverenia ako aj exekučný titul a konštatoval rozpor exekučného titulu so zákonom. Zmluvu o pôžičke uzavretú medzi oprávneným a povinnou vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú a na daný vzťah aplikoval ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka pojednávajúce o spotrebiteľských zmluvách a v nich obsiahnutých neprijateľných podmienkach. Ako interpretačné pravidlo výkladu spotrebiteľského práva využil i Smernicu Rady č. 93/13/EHS.

V odôvodnení ďalej uviedol, že Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Súd teda môže posúdiť ako neprijateľnú i podmienku, ktorá nie je v zákone výslovne uvedená, ale spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa. Tento výpočet zahŕňa i prípad, kedy sa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa vyžaduje, aby sa spory vzniknuté zo spotrebiteľskej zmluvy riešili výlučne v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Súd poukázal na čl. 9 bod 2 obchodných podmienok pre úver obsahujúce práve takéto dojednanie, nakoľko umožňuje riešenie sporov vyplývajúcich z predmetnej zmluvy výlučne v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovská doložka sa nachádza v prechodných a záverečných ustanoveniach obchodných podmienok pre úver. Formulár zmluvy spolu s obchodnými podmienkami je vopred pripravený a spotrebiteľ tak nemá možnosť ovplyvniť obsah takejto podmienky. Spotrebiteľ si rozhodcovskú doložku individuálne nedohodol, ale je obsiahnutá v textovej časti záverečných ustanovení zmluvy spolu s ostatnými podmienkami. Súd navyš poukázal na skutočnosť, že v zmluve obsiahnuté obchodné podmienky sú napísané malým písmom a nahusteným textom, čo spotrebiteľovi znemožňuje ich riadne prečítanie. Vzhľadom na tieto skutočnosti spotrebiteľ pri podpise zmluvy nemal možnosť dohodnúť sa na obchodných podmienkach s dodávateľom, mohol len celú zmluvu odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskej doložke. Takto dojednanú zmluvnú podmienku považoval súd za neprijateľnú a v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka za neplatnú. Len pre úplnosť súd prvého stupňa uviedol, že v predmetnej rozhodcovskej doložke si účastníci konania tiež dojednali miesto rozhodcovského konania, ktoré sa nachádza neprímerane ďaleko od bydliska povinného, čo sťažuje povinnému možnosť dostaviť sa pred rozhodcovský súd a obhajovať svoje práva. Povinný musel uznať príslušnosť

rozhodcovského súdu, ktorý sa nachádza ďaleko od jeho bydliska, avšak v blízkosti sídla oprávneného, čo podľa názoru súdu tiež spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Exekučný titul tak bol vydaný na základe neplatného ustanovenia zmluvy, a teda bol vydaný v rozpore so zákonom. Preto súd žiadosť súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Na odvolanie oprávneného preskúmal napadnuté uznesenie a odvolanie prejednal krajský súd, ako súd odvolací, viazaný rozsudkom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O. s. p., postupom podľa § 214 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a podľa ust. § 219 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení, na ktoré poukázal. Uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil, že z povahy zmluvných strán (podnikateľ vs. fyzická osoba nepodnikateľ), predmetu podnikateľskej činnosti veriteľa a v konečnom dôsledku aj z obsahu zmluvy je zrejmé, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Ani podľa názoru odvolacieho súdu v tomto smere ďalšie dokazovanie nie je potrebné vykonať. K uvedenému záveru dospel prvostupňový súd na základe dostatočne zisteného stavu veci a napadnuté uznesenie v tomto smere riadne odôvodnil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil aj s právnym názorom súdu prvého stupňa týkajúcim sa rozhodcovskej doložky, v zmysle ktorej v súdnej veci rozhodcovská doložka nebola dojednaná individuálne a v súdnej veci je neplatná. Len pre úplnosť odvolací súd k veci dodal a poukázal i na rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci Asturcom (na ktorý poukázal i sám oprávnený v podanom odvolaní), v ktorom judikoval, že Smernica Rady č. 93/13/EHS musí byť vykladaná v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí i bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, či je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné previesť také posúdenie v rámci obdobných riadení na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú podmienku, prislúcha tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný.

Odvolací súd poukázal v odôvodnení svojho rozhodnutia aj na to, že slovenský právny poriadok nielenže umožňuje, ale priamo ukladá v niektorých prípadoch aj bez návrhu zastaviť exekúciu vedenú na základe rozhodcovského rozsudku. Takémuto postupu nebráni ani skutočnosť, že arbitráž prebehla za účasti spotrebiteľa, a že spotrebiteľ nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Odvolací súd poukázal na ust. § 45 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“) a uviedol, že materiálna právoplatnosť rozhodnutí nie je bezvýnimočná, ale z vážnych dôvodov existujú znej aj výnimky (viď. napr. ustanovenie § 159 O. s. p. vo vzťahu k mimoriadnym opravným prostriedkom).

V ďalšej časti odvolací súd poukázal na ust. § 35 ZoRK a uviedol, že výnimka uvedená v tomto ustanovení sa vzťahuje aj na rozhodcovský rozsudok, pretože pokiaľ by bolo ustanovenie § 35 ZoRK vykladané doslovne, súd by nemohol rozhodcovský rozsudok vôbec preskúmať, pretože by ním bol viazaný. Vo vyššie uvedenom zmysle treba vykladať aj ustanovenie § 45 ZoRK. Toto ustanovenie v sebe zakotvuje osobitný prieskumný inštitút - prieskumnú právomoc exekučného súdu, resp. súdu rozhodujúceho vo veci výkonu rozhodnutia. Exekučný súd je pri postupe podľa § 45 ZoRK oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak, ako by materiálne právoplatný nebol - nie je ním, teda, viazaný v zmysle § 159 O. s. p. a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v § 45 ZoRK, aj čo do jeho materiálnej správnosti. Môže skúmať, či sú tu dôvody na zastavenie uvedené v § 57 Exekučného poriadku, či sú tu nedostatky uvedené v § 40 písm. a/ alebo písm. b/ ZoRK, alebo či rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Toto ustanovenie (§ 45 ZoRK) potom treba považovať za to zákonné zmocnenie, ktoré umožňuje exekučnému súdu jeho skúmanie. Odvolací súd poukázal aj na tú skutočnosť, že rozhodcovský súd je napriek výsledku svojej činnosti v podobe rozhodcovského rozsudku súkromnoprávny orgán a rozhodcovské konanie je súkromnoprávnym konaním. Je preto nezlučiteľné s povahou právneho štátu, aby boli súkromnoprávne orgány mocensky postavené plnohodnotne na roveň orgánom disponujúcim verejnou mocou.

Pokiaľ sa týka odvolacej námietky oprávneného, že konštatovanie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v žiadnom prípade nespôsobuje neplatnosť celej rozhodcovskej doložky, tu odvolací súd poukázal na ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia neprijateľné podmienky upravené

v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Z citovaného je zrejmé, že jediným dôsledkom neprijateľnej podmienky obsiahnutej v spotrebiteľskej zmluve je jej neplatnosť. Preto ak v danej veci exekučný titul pre vykonanie exekúcie predstavuje rozhodnutie vydané rozhodcom, ktorý vo veci konal a rozhodol na základe neplatného zmluvného ustanovenia, takéto rozhodnutie nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul. S poukazom na uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia, ako vecne správne potvrdil.

Na základe podnetu oprávneného podal proti uvedeným uzneseniam prvostupňového súdu a odvolacieho súdu mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky obe uznesenia zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Revúce na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci oboma súdmi (ust. § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.) v otázke, či exekučný súd môže skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul (rozhodcovský rozsudok).

Zároveň namietal, že v konaní došlo k vade podľa § 237 f/ O. s. p. (ust. § 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p.) tým, že súdy nevykonali dôkazy predpísaným spôsobom a konštatovali skutkový stav, ktorý nemá oporu vo vykonaní dokazovania.

Nesprávne právne posúdenie vecí v otázke oprávnenosti exekučného súdu skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy (doložky) odôvodnil generálny prokurátor tým, že súdy pri jej riešení vychádzali z nesprávnej interpretácie (v dôsledku nesprávneho prekladu) rozsudku Súdneho dvora Európskej únie sp. zn.: C-40/08 zo 06. októbra 2009 vo veci T. v. C. (Asturcom), podľa ktorej uvedené rozhodnutie ukladá exekučnému súdu členského štátu imperatív preskúmať platnosť rozhodcovskej doložky bez ohľadu na to, či to právna úprava členského štátu v exekučnom konaní umožňuje alebo vylučuje. Poukázal na to, že slovenský exekučný súd by bol podľa rozsudku Asturcom povinný vyhodnotiť rozhodcovskú doložku ex offo ako nekalú podmienku, ak by slovenské procesné právo umožňovalo exekučnému súdu, aby vyhodnotil rozhodcovskú doložku v rámci exekučného konania ako neplatnú, a to z hmotnoprávneho dôvodu vyjadrených v slovenskom hmotnom práve. Podľa názoru generálneho prokurátora však z Exekučného poriadku, ani zo žiadneho ustanovenia iného právneho predpisu nevyplýva možnosť exekučného súdu skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Pre prípad, že sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nestotožní s názorom o nemožnosti exekučného súdu skúmať platnosť rozhodcovskej doložky, generálny prokurátor namietal aj odňatie možnosti oprávneného riadne konať pred súdom. K takémuto nesprávnemu postupu súdov malo dôjsť tým, že súdy svoj skutkový záver o tom, že rozhodcovská doložka nebola dohodnutá individuálne, vyvodili z listiny – obchodných podmienok - bez toho, aby tento dôkaz vykonali na pojednávaní s možnosťou oprávneného sa k nemu vyjadriť.

Napokon generálny prokurátor namietal aj nesprávne právne posúdenie veci súdmi v otázke samotnej neprijateľnosti rozhodcovskej doložky poukazujúc na to, že podľa § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“) v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (03. máj 2006) má banka povinnosť predložiť klientovi neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy a keďže predpokladá následný právny úkon klienta (prijatie alebo odmietnutie návrhu), nemožno pri takto špecifickej právnej úprave aplikovať všeobecné ustanovenia o charaktere individuálneho dojednania zmluvného ustanovenia.

Súdom tiež vyčítal, že na posúdenie platnosti rozhodcovskej doložky aplikovali ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré v čase uzavretia zmluvy o úvere ešte neboli účinné.

Oprávnený, povinná a súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadрили.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že boli splnené podmienky pre podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky a že dovolanie je prípustné, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie exekučného súdu i uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že mimoriadnemu dovolaniu nemožno vyhovieť.

V preskúmvanej veci bolo zo skutkového hľadiska z obsahu spisu zrejmé, že medzi právnym predchodcom oprávneného (P., a. s.) a povinnou bola dňa 03. mája 2006 uzavretá zmluva o úvere, v ktorej povinná okrem iného potvrdila, že sa oboznámila s obchodnými podmienkami, súhlasí s ich obsahom a prijíma návrhy v nich

predložené. V článku 9.2 obchodných podmienok pre úver (verzia 2/2006) bolo uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere a obchodných podmienok budú riešené dohodou, a že v prípade nedosiahnutia dohody klient prijíma návrh na riešenie vzájomných sporov vzniknutých na základe alebo súvisiacich so zmluvou o úvere a obchodnými podmienkami, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik zmluvy o úvere alebo obchodných podmienok, v rozhodcovskom konaní pred stálym rozhodcovským súdom zriadenom pri spoločnosti R., a. s., a že miestom rozhodcovského konania je B..

Vychádzajúc z uvedeného skutkového stavu dovolací súd považuje za správny právny záver exekučného i odvolacieho súdu o oprávnenosti exekučného súdu skúmať ex offio platnosť rozhodcovskej doložky dohodnutej medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným v obchodných podmienkach k zmluve o úvere z 03. mája 2006, majúcej charakter spotrebiteľskej zmluvy. Tento právny záver možno vyvodit' z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s princípom ochrany práv spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, vyplývajúcim z právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa.

V zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku exekučný súd je ex offio povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pri posudzovaní tohto základného predpokladu pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa exekučný súd nezaoberá vecnou správnosťou exekučného titulu, ale skúma, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc, a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Exekučný poriadok označuje za exekučný titul nielen vykonateľné rozhodnutie súdu, ale napr. aj vykonateľné rozhodnutia orgánov verejnej správy, rozhodcovských súdov a iných orgánov. V prípade, ak exekučným titulom má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória i súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné (nulitné - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Obdobné dôsledky treba priznať aj rozhodnutiu iného orgánu, ak tento orgán nemal právomoc ho vydať, pokiaľ to právna úprava nevyklučuje. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rei iudicata.

Za dôvodnú nepovažoval ani námietku generálneho prokurátora o odňatí možnosti oprávneného riadne konať pred súdom tým, že súdy svoj skutkový záver o tom, že rozhodcovská doložka nebola dohodnutá individuálne, vyvodili z listiny - obchodných podmienok - bez toho, aby tento dôkaz vykonali na pojednávaní s možnosťou oprávneného sa k nemu vyjadriť.

Dovoláním napadnuté rozhodnutie, resp. rozhodnutia, boli vydané v štádiu exekučného konania, v ktorom exekučný súd posudzoval splnenie zákonom stanovených procesných predpokladov pre udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O. s. p. V štádiu exekučného konania, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu exekučný súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Dokazovanie (vyžadujúce nariadenie pojednávania s možnosťou účasti oprávneného i povinného) v tejto časti exekučného konania neprichádza do úvahy aj z dôvodu, aby sa tým nezmaril účel exekúcie, o ktorej sa má povinný prvýkrát dozvedieť (ak nie je daná výnimka vyplývajúca zo zákona) až doručením upovedomenia o začatí exekúcie. V predmetnej veci napokon oprávnený v odvolaní proti uzneseniu exekučného súdu ani nijako nespochybnil skutkový záver tohto súdu o tom, že rozhodcovská doložka nebola dohodnutá individuálne, namietal len jeho právne závery.

Nesprávnosť dovoláním napadnutých uznesení videl generálny prokurátor aj v nesprávnom právnom posúdení veci v otázke samotnej neprijateľnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že podľa § 93b zákona o bankách povinná nemala povinnosť prijať návrh rozhodcovskej zmluvy, a že o tejto možnosti mala vedieť.

Dotknuté ustanovenie zákona o bankách však nijako nezbavovalo právneho predchodcu oprávneného povinnosti predložiť povinnej návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinnej sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní, a aby bolo z neho tiež zrejmé, že jej boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená výlučné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Pokiaľ právny predchodca oprávneného takto nepostupoval, resp. pokiaľ takýto postup nebol oprávneným doložený listinami pripojenými k návrhu na exekúciu, súdy správne konštatovali neprijateľnosť rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.

Oprávnený sa svojej zodpovednosti za uzavretie neprijateľnej rozhodcovskej doložky nemohol zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech povinného. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov (akým je v danej veci zákon o bankách) zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.

Námietka generálneho prokurátora, že na posúdenie platnosti rozhodcovskej doložky súdy aplikovali ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré v čase uzavretia zmluvy o úvere ešte neboli účinné nemohla na vecnej správnosti dovolaním napadnutých rozhodnutí nič zmeniť. Posúdiť rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku (z dôvodov už uvedených) s následkom jej neplatnosti totiž pri použití eurokonformného výkladu (výkladu

súladneho so smernicou) umožňovali už aj ustanovenia Občianskeho zákonníka platné v čase uzavretia zmluvy o úvere, a to § 53 ods. 3 a ods. 4 tohto predpisu.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Povinnej náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní nepriznal, keďže oprávnený nebol v konaní úspešný a povinná návrh na ich priznanie nepodala a v súvislosti s týmto konaním mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. júna 2013

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Mgr. Monika Poliačiková